

Kerkbrug

Gemeente Ouder-Amstel Programmabegroting 2026-2029

19-11-2025

Het risicobedrag is € 100.000, klasse 1, kans 10%, structureel, derhalve € 10.000.

Open einderegelingen Wmo

Incidentele grote uitgaven kunnen vanzelfsprekend leiden tot overschrijding van het in de begroting opgenomen budget. Met name bij de kosten van woningaanpassingen zou dat om relatief grote bedragen kunnen gaan. Voor de berekening van het weerstandsvermogen gaan wij er vanuit dat er eens in de twee jaar sprake kan zijn van een overschrijding van het beschikbare budget.

In het risicobedrag is ook opgenomen: inflatie, hogere kosten vanwege indexatiepercentages onder andere door CAO-verhogingen en loonkostenstijging vanwege schaarste personeel.

Het risicobedrag is € 300.000, klasse 3, 50% kans, structureel, derhalve € 150.000.

Open einderegelingen Jeugdzorg

Sinds de invoering van de Jeugdwet zien de gemeenten, ook Ouder-Amstel, zich geconfronteerd met financiële tekorten. Inmiddels is hier landelijk aandacht voor, onder meer middels de Hervormingsagenda Jeugd. Deze agenda moet bijdragen aan het oplossen van de inhoudelijke en financiële knelpunten.

Omdat de jeugdzorg een open einde regeling heeft, kan de jeugdzorg te maken krijgen met onvoorspelbare factoren. Fluctuaties in de instroom hebben een financieel effect en kunnen leiden tot tekorten. Dit risico is structureel aanwezig.

Het risicobedrag is € 500.000, klasse 4, 70% kans, structureel, derhalve € 350.000.

Gemeentefonds

Met ingang van 1 januari 2023 is de nieuwe verdeling van de algemene uitkering ingevoerd. De uitkomsten hiervan zijn voor Ouder-Amstel positief, we zijn een voordeelgemeente. Met ingang van 2023 is ook het aantal verdeelmaatstaven sterk teruggebracht, dat is in de septembercirculaire 2023 verwerkt. Het model is nog niet af, en zal nog tot bijstellingen leiden. De nieuwe verdeling is begin 2025 nog geëvalueerd. Bij deze evaluatie is besloten om het aangepaste verdeelmodel vanaf 1 januari 2027 te implementeren in plaats van 1 januari 2026, omdat er meer onderzoek nodig is. Vooralnog worden gemeenten gecompenseerd voor het voor- dan wel nadeel, welke hoger is dan het afgesproken ingroeipad. Begin 2026 zal opnieuw geëvalueerd worden over de nieuwe verdeling per 1 januari 2027. De uitkomsten van de evaluatie kan van invloed zijn op de omvang van de algemene uitkering.

Om het risico te duiden heeft de gemeente diverse scenario's doorgerekend. In het beste geval verandert er niets en behoudt de gemeente haar voordeel. In het slechtste scenario ontvangt de gemeente structureel bijna € 5.000.000 minder per jaar. Daartussen zitten nog diverse andere scenario's. Het gemiddelde van deze scenario's wordt opgenomen als risicobedrag.

Het risicobedrag is € 2.000.000, klasse 4, 70% kans, structureel, derhalve € 1.400.000.

Overheveling van specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds

Het aantal specifieke uitkeringen is de afgelopen jaren sterk gestegen. Het uitgangspunt is echter dat financiële middelen vanuit het Rijk aan gemeenten bij voorkeur bestedingsvrij en zonder oormerk ter beschikking worden gesteld. Daarom is de inzet erop gericht om het aantal specifieke uitkeringen en de verantwoordingslasten te

verminderen door onder andere aanpassing van de Financiële verhoudingswet (Fvw) en doorlichting van de specifieke uitkeringen.

In het hoofdlijnenakkoord van het inmiddels demissionaire kabinet werd een overheveling van alle specifieke uitkeringen naar het gemeente- en provinciefonds aangekondigd, met 10% efficiëntiekorting. Dat moet vanaf 2026 € 638 miljoen besparen. In de toelichting staat: "Het aantal specifieke uitkeringen is sinds 2018 fors gestegen. Gemeenten en provincies geven aan dat specifieke uitkeringen hen beperkt in autonomie. Dit vanwege de strikte en gedetailleerde eisen die vanuit het Rijk worden gesteld aan de besteding van de gelden uit een specifieke uitkering. Daarnaast kennen deze uitkeringen zware administratieve- en controlelasten. Met deze maatregel worden specifieke uitkeringen overgeheveld naar het gemeente- of provinciefonds met een budgetkorting van 10 procent. De BUIG blijft hierbij buiten beschouwing."

Het maximaal kortingsbedrag van de uitvoeringskosten SPUK-regelingen bedraagt op macro-niveau € 638 miljoen. Het aandeel van Ouder-Amstel hierin is circa 0,05%. Het risico is daarmee geraamd op afgerond € 300.000.

Het risicobedrag is € 300.000, klasse 4, kans 70%, structureel, derhalve € 210.000.

Oekraïners, statushouders en inburgeraars

Oekraïners

De opvang van de Oekraïners legt een behoorlijke druk op het ambtelijke apparaat maar ook op het zorgveld zoals huisartsen en de scholen.

Kinderen moeten uiteraard onderwijs krijgen en hiervoor zijn taalklassen nodig en opvang voor kinderen jonger dan 4 jaar. Deze faciliteiten zijn nog niet beschikbaar in onze gemeente. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van faciliteiten in de regio waar ook een grote druk op ligt. Met name het vinden van personeel en huisvesting is een knelpunt. De verwachting is dat ook het gebruik van leerlingvervoer gaat stijgen. Ook hier spelen capaciteitsproblemen met het bemensen van het vervoer.

Er is nog niets bekend hoe lang de beschikbare leefgelden vanuit het Rijk verstrekt gaan worden. Wellicht dat op termijn meer aanvraag gedaan wordt op de bijstand of dat er extra claims komen voor schuldhulpverlening.

Tot nu toe is met de huidige taakstelling dit uitvoerbaar gebleken. Bij een grotere taakstelling of het verzorgen van meer opvang zijn de grootste risico's onvoldoende ambtenaren voor de uitvoering, onderwijspersoneel en zorgpersoneel. Daarnaast lijkt de dekking met de gelden vanuit het Rijk voldoende te zijn maar ook dit is nog niet gegarandeerd. Met het project huisvesting in Entrada zitten we ruim boven onze taakstelling. Als het Rijk niet dekkend uitkeert heeft dit financiële consequenties.

Statushouders en inburgering

In 2026 worden de flexwoningen in De Nieuwe Kern opgeleverd. Hiervan worden 99 woningen aan statushouders toebedeeld. Van deze 99 worden 78 woningen beschikbaar gesteld aan statushouders uit de taakstelling van gemeente Amsterdam. De gemeente Amsterdam draagt de financiële druk voor deze statushouders. Er wordt een financiële regeling getroffen met de gemeente Amsterdam, zodat zij mogelijke extra kosten binnen het sociaal domein voor hun taakstelling zelf opvangen.